

The background is a light blue-grey color with several black circles of various sizes scattered across it. A large, stylized black shape resembling a thick, curved line or a thick brushstroke starts from the bottom right and curves upwards and to the left, ending in a cloud-like shape. Inside this cloud-like shape, the text 'SCHWEIG MAN&' is written in a white, dotted font. The overall aesthetic is modern and minimalist.

SCHWEIG
MAN&

Ondernemingsplan 2017-2020
Fonds Podiumkunsten

1. Schweigman&	pag. 3
1.1. Missie en visie	
1.2 Terugblik	
2. Ambities en artistieke kwaliteit	pag. 4
2.1. De fenomenologische benadering van de podiumkunsten	
2.2. Artistieke ambitie 2017-2020	
2.3 Activiteiten 2017-2020	
2.4. Nieuwe producties	
2.5. Onderzoek, onderwijs en talentontwikkeling	
2.6 Speelplan	
3. Plaats in het veld	pag. 11
3.1. Pluriformiteit	
3.2. Draagvlak	
4. Ondernemerschap	pag. 13
4.1. Bedrijfsvoering en financiering	
4.2. Publieksbenadering	
5. Spreiding	pag. 18
6. Talentontwikkeling	pag. 19
6.1. Partners	
6.2. Traject	
6.3. Capaciteit	
6.4. Financiële kaders	
7. Toelichting op de begroting en dekkingsplan	pag. 22
7.1. Baten in de dekkingsplan	
7.2. Lasten	

1. Schweigman&

Boukje Schweigman: “De westerse wereld wordt geregeerd door het meetbare, het controleerbare en het kortetermijndenken. Schweigman& wil een tegenwicht bieden, omdat wij ervan overtuigd zijn dat de mens méér is dan ratio alleen. Onze vraag is steeds: hoe kunnen we de toeschouwer binnen de codes van een theatervoorstelling zo ver krijgen dat hij zich zintuigelijk durft open te stellen, om zo in verbinding te komen met de diepere lagen in zichzelf en van daaruit ook met zijn omgeving?”

1.1. Missie en visie

Schweigman& maakt voorstellingen waarin de bezoeker lichamelijk en zintuigelijk wordt aangesproken en ontregeld, om zo in verbinding te komen met zijn oerinstincten en innerlijk kompas. Het lichaam in de ruimte (de abstracte mime) vormt altijd het vertrekpunt voor voorstellingen, onderzoeksprojecten en workshops. Op termijn wil Schweigman& een expertise- en ontmoetingscentrum worden voor de *fenomenologische benadering van de podiumkunsten*.

In 2017-2020 wil Schweigman& de positie in het veld verstevigen en uitbouwen. Sleutelwoorden zijn ‘delen’ en ‘verbinden’: het gezelschap presenteert zich steeds meer als expertise en ontmoetingscentrum voor de fenomenologische benadering van de podiumkunsten.

1.2. Terugblik

In 2013-2016 maakte Schweigman& vier nieuwe producties (*Blaas*, 2013; *Erf*, 2015; *Curve*, 2015; *Huid*, 2016) en gingen vijf vroege werken in reprise binnen het minifestival *Het Universum van Schweigman&*. Zo kreeg een publiek dat later was ingestapt in de ontwikkeling van Boukje Schweigman alsnog de kans deze intieme werken te beleven. De voorstellingen werden lovend ontvangen door pers en publiek. Het gezelschap zette opnieuw stappen in het vergroten van het publieksbereik. Met *Wiek* (2009) en *Zweep* (2011) was al een stap gemaakt naar 340 bezoekers. De installatie *Curve* (2015) werd zo ontwikkeld dat deze een capaciteit heeft van 420 bezoekers per dag. En de grote locatievoorstelling *Erf* (2015) bood plaats aan 500 bezoekers. In 2015 bezochten 10.500 bezoekers een voorstelling van Schweigman&, een voorlopig hoogtepunt.

Schweigman& kijkt tevreden terug op de artistieke prestaties en de publieksgroei in het afgelopen kunstenplan. Tegelijkertijd ging de organisatie door een zware periode. Toen in 2014 vanwege zwangerschap van Boukje Schweigman wijzigingen moesten plaatsvinden in de voorgenomen presentaties, was de jonge organisatie met een relatief onervaren zakelijk leider hierop onvoldoende berekend. Ook bleek de nieuwe regeling van het Fonds Podiumkunsten weinig flexibel bij het noodgedwongen verschuiven van voorstellingen binnen de gemaakte productieafspraken. Aanpassingen leidden tot een negatief saldo, waarna ook de werving voor extra financiering stagneerde. Er ontstond een sneeuwbal effect. Begin 2014 dreigde een groot tekort en werd de zakelijk leider ziek.

Schweigman& trok een nieuwe zakelijk leider aan, Rachel Feuchtwang, en dankzij maatregelen in de bedrijfsvoering, een bescheiden reorganisatie en een nieuwe strategische koers, kwam het gezelschap er in relatief korte tijd weer bovenop. Omdat de gemeente Utrecht het werk van Schweigman& artistiek onmisbaar vond en de organisatie aantoonde een streng, maar haalbaar plan voor verbetering te kunnen maken, verstrekke zij eenmalig een subsidie als overbrugging. Met trots kunnen we nu melden dat we een sterke tweede helft van het kunstenplan hebben gedraaid. Onze organisatie is op de proef gesteld en er sterker uitgekomen.

2. Ambities en artistieke kwaliteit

2.1. De fenomenologische benadering van de podiumkunsten

Vanaf de achttiende eeuw is de ratio in de westerse wereld steeds meer de drager geworden van het 'ware weten'. Kennis uit lichaamssensaties of emoties werd door Descartes verdacht gemaakt wegens niet-objectief: 'Ik denk, dus ik besta'. In de filosofie heeft deze overmacht van de ratio geleid tot een tegenbeweging: de fenomenologie. In de ogen van fenomenologen als Edmond Husserl (1859-1938) en Maurice Merleau-Ponty (1908-1961) is niet ons verstand, maar juist onze zintuiglijke ervaring de eerste bron van kennen en weten over onszelf en de wereld waarin wij ons begeven. Daarmee nemen deze filosofen geen afstand van het rationalisme of de wetenschap, maar bieden zij een onmisbare toevoeging voor volledigheid van begrip over de wereld waarin wij leven. Boukje Schweigman ontdekte in deze filosofische stroming, en met name in Merleau-Ponty's *De fenomenologie van de waarneming* (1945), een theoretische basis voor het werk zoals zij dat al twaalf jaar maakt.

De werkmethode van Schweigman is fenomenologisch, in de zin dat het uitgaat van een fysieke (zintuiglijke) en emotionele benadering.

Boukje Schweigman: "Als makers en performers vertrekken wij niet vanuit onze ratio, dus vooropgezette ideeën of theorieën. We nemen een fenomeen – bijvoorbeeld aarde, lucht, een draaibeweging, een hoek, een locatie – als uitgangspunt. Vervolgens pellen we dat fenomeen procesmatig tot zijn essentie af, laag voor laag. Tijdens dat proces onderwerpen wij ons eigen lichaam en onze bezieling aan dit fenomeen, waarna wij pas in tweede instantie rationeel reflecteren op onze opgedane ervaringen. Zo komen we tot een essentie die we van tevoren nooit hadden kunnen bedenken."

Het werk van Schweigman benadrukt het belang van onze fysieke aanwezigheid en de bijbehorende sensitiviteit. Ons lichaam – wijzelf in ervaarbare vorm – is het eerste, primaire, meest archetypische fenomeen. Dit onderwerpen we aan de fenomenen die ons omringen. De performers én de toeschouwers worden uitgedaagd zichzelf fysiek-zintuiglijk open te stellen. Door dit proces leren we onszelf kennen en de mogelijkheden om vanuit onszelf, ons lichaam, contact te maken met de ander of de omgeving. Dit thema lijkt in onze beeldschermcultuur te worden ondergesneeuwd, maar wij zijn ervan overtuigd dat hier een sterke behoefte aan is.

Universum (2014), foto Jochem Jurgens

2.2. Artistiek ambitie 2017-2020

In de werkwijze van Schweigman& staat het proces centraal. Het werk is geen uitwerking van een idee maar ontstaat al doende; ons onderdompelend, stoeiend met het materiaal, onderzoekend, afgewisseld met momenten van analyse en reflectie op hetgeen is ontstaan en hoe dat in de juiste vorm te gieten. Ieder werk doorloopt verschillende stadia:

1. *Zaaien*: langlopend, fundamenteel onderzoek naar potentieel interessante fenomenen en doorlopend onderzoek naar lichaam en ruimte (Broeikas);
2. *Stekken*: gerichte voorstudies naar hoe een theatraal vruchtbaar fenomeen kan worden omgezet in een voorstelling (vooronderzoeken);
3. *Oogsten*: het onderzoeks- en maakproces van de voorstelling zelf, eindigend in een presentatie voor publiek (voorstellingen);
4. *Fermenteren*: het rijpen en doorontwikkelen van een voorstelling (reprises).

2.3. Activiteiten 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Onderzoek (stadia 1 & 2)	<ul style="list-style-type: none"> • Broeikas • Vooronderzoek <i>Wit</i> (2018)	<ul style="list-style-type: none"> • Broeikas • Vooronderzoek <i>Val</i> (2019) • Summer School	<ul style="list-style-type: none"> • Broeikas • Vooronderzoek productie 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Broeikas • Summer School • Vooronderzoek productie 2021
Nieuwe productie (stadium 3)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>For The Time Being</i> (première, locatie en vlakke vloer)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wit</i> (première, locatie)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Val</i> (première, grote zaal)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Productie 2020</i> (première locatie)
Tournee en reprise (stadium 4)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Huid</i> (tournee, vlakke vloer) • <i>Blaas</i> (vlakke vloer) • <i>Curve</i> (internationaal)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Erf</i> (Leeuwarden 2018 & internationaal) • <i>For The Time Being of Huid</i> (internationaal)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Curve</i> (internationaal)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Val</i> (internationaal, grote zaal) • <i>Huid</i> (reprise vlakke vloer)

In 2017-2020 maken we vier nieuwe producties en nemen we een aantal voorstellingen in reprise. De reprises zijn behalve *Erf* nog niet precies ingepland, ook omdat deze worden aangeboden aan internationale programmeurs. Aangeboden worden: *Blaas* (in de zaal of in een aangepaste soloversie), *Curve*, en *Huid* en later ook *For The Time Being* en *Val*. Voor uitleg over doelgroepen en publiekbereik zie 4.2.

2.4. Nieuwe producties

2.4.1. *For The Time Being* (vlakke vloer en locatie; coproductie Slagwerk Den Haag) | circuit klein | 78 uitvoeringen

Boukje Schweigman: “*Hoe verhoud ik me tot de ander, in een groep, in de wereld? In onze gehaaste wereld kun je moeilijk echt bij jezelf komen om van daaruit een diepgaand contact met anderen aan te gaan. Het uitgangspunt bij For The Time Being vormt de gezamenlijkheid. Kunnen we gezamenlijk een geborgen ruimte en een tijdsbeleving creëren die buiten de kloktijd valt? Welke verantwoordelijkheden neemt eenieder?*”

In een expositieruimte staan tien levende standbeelden (de spelers), bevroren in hun beweging met een glimlach op het gezicht. Tussen hen in staan hoge stapels kartonnen platen. Het publiek loopt tussen de spelers rond, een duidelijk wij/zij-onderscheid. Dan komen de spelers langzaam in beweging, rennen steeds sneller achteruit, waardoor het publiek tot stilstand komt. Dan gaat het snel: spelers vallen, haasten, ademen, kijken toeschouwers aan en rennen weer door. Tot de stapels omvallen, de spelers eronder kruipen en de platen openvouwen. Het blijken kartonnen dozen. Het publiek mag meedoen – doe je dat? Hoe lang wacht je? Uiteindelijk bouwen publiek en spelers samen een ronde burcht van zeshonderd dozen. De krachtenbundeling maakt mogelijk dat de ruimte totaal transformeert. Dan verdwijnen de spelers naar buiten, ze duwen de wanden naar binnen: de geborgen ruimte wordt beklemmend. Breekt het publiek er samen uit?

Werkwijze

In 2011 maakte Boukje Schweigman een voorstelling met studenten van de mimeopleiding waarin bleek dat deze speelse benadering het publiek opende en als vanzelf mee ging bouwen aan de 'nieuwe ruimte'. Deze voorstudie vormt de basis voor dit project. Met Slagwerk Den Haag spreken we over de muziek en de ritmische toevoeging, maar ook over hun fysieke inzet in de voorstelling. De spelersgroep wordt samengesteld uit professionals en stagiairs. In de aanloop zal Boukje workshop trajecten geven aan de Mime (AHK) en Performance (Maastricht) opleidingen. Theun Mosk zal een lichtontwerp maken. Het decor bestaat enkel uit opvouwbaar dozen, het licht ontwerp en akoestisch geluid, wat de voorstelling zeer reisbaar maakt.

Planning en speelplekken

For The Time Being zal ongeveer een uur duren en speelt in een binnenruimte zonder stoelen voor ongeveer 100 toeschouwers per keer. Deze ruimte kan zowel een locatie zijn (festival) als een studio/theater met ingeschoven tribune. We spelen bij voorkeur twee keer op een dag, zodat we een groter publiek kunnen bereiken. We maken de productie in april/mei 2017, de eerste voorstellingen spelen op Oerol Festival in juni 2017, vervolgens gaat de productie in première op Theaterfestival Boulevard in augustus 2017 en aansluitend op tournee in de vlakke vloertheaters in Nederland en België (vanaf september 2017).

We verwachten 78 speelbeurten in het kleine circuit te realiseren: 9 voorstellingsdagen x2 in Terschelling (Oerol Festival); 5 voorstellingsdagen x2 in Den Bosch (Theaterfestival Boulevard); 25 voorstellingsdagen x2 op tournee in het vlakke vloer circuit. *For The Time Being* wordt aangeboden aan internationale programmeurs voor een buitenlandse reprise in 2018-2020.

2.4.2. **Wit** (locatie; samenwerking met Cocky Eek, Rosa Ensemble) | circuit klein/middelgroot | 30 uitvoeringen

Boukje Schweigman: *"Het Ganzfeld-effect is bekend uit de psychologie en staat voor een veld of ruimte waarbinnen het brein dusdanige verbindingen maakt dat het gaat dromen, hallucineren. Dit gebeurt als we slapen, in het volledige donker, maar kan in een waaktoestand ook ontstaan in een volledig witte omgeving zonder referenties of impulsen. Bij gebrek aan informatie van buitenaf worden de zintuigen versterkt en gaan de hersenen 'neural noise' als zintuigelijke informatie waarnemen. Zo ontstaat een verhoogde staat van bewustzijn waarin de eigen verbeelding wordt geopend."*

We betreden een totaal witte ruimte, er hangt mist. Langzaam verschijnen en verdwijnen witte figuren in het niets van wit op wit. Dan ontwaren we een eerste niet-wit element: een plantenkiem. Gaandeweg groeien plantjes tussen het publiek, totdat het zich in een hortus waant. De geur van groen en natte aarde. Dan komen de witte figuren weer binnen om alle planten weg te halen, eindigend met een schoonmaker die de allerlaatste kruimeltjes aarde wegzuigt. We zijn terug in de witte ruimte, waar de mist weer dichttrekt... In *Wit* brengen we de toeschouwer diep het Ganzfeld-effect in. Vervolgens prikkelen we met klimatologie de zintuigen en brengen we de mens in een onbekende, maar aardse wereld; om weer te eindigen in het eindeloze niets.

Werkwijze

In de Broeikas (2.5.1) onderzoeken we hoe we een optimale 'Ganzfeld-ruimte' kunnen maken. Waarschijnlijk gaat een lichte mist (waterdamp) helpen om een gebrek aan referentie te bewerkstelligen. *Wit* is daarmee ook een onderzoek naar vochtigheid, temperatuur en geur. Kun je door te spelen met de klimatologie een extra dramaturgische laag aanbrenge? Met *Wit* zet Schweigman & de samenwerking met Cocky Eek voort. Zij werkte in haar ontwerp voor *Blaas* (2013) en *Curve* (2015) ook al met witte ruimten. Daniel Cross en het Rosa Ensemble doen mee aan het onderzoek: welk geluid ondersteunt de ervaring? Merijn Versnel bouwt installaties die de klimatologie kunnen manipuleren.

Planning en speelplekken

We willen de speelruimte van *Wit* graag ontwikkelen als een installatie/object dat gedurende langere tijd op een locatie kan staan. De binnenruimte moet compleet afgesloten zijn en het klimaat in de ruimte moet volledig gecontroleerd kunnen worden. Het object wordt een visuele blikvanger, dat bijvoorbeeld aan de stadsrand of in de natuur kan worden geplaatst. We verkennen deze mogelijkheden in samenwerking met Staatsbosbeheer en Theaterfestival Boulevard. Overdag kan het object bezocht worden als beeldende installatie, 's avonds vinden hierbinnen voorstellingen plaats. Aanvullende (rand)programmering, zoals speciale tochten, behoort tot de mogelijkheden.

Wit speelt op locatie gedurende langere periodes (elk ongeveer een maand). De helft van deze periode zullen voorstellingsdagen zijn. *Wit* opent in Den Bosch (augustus/september 2018) en reist dan naar Utrecht (september/oktober). Het aantal speelbeurten is geschat op 30 in het kleine circuit. Een internationale reprise is alleen mogelijk op aanvraag – een reizende tournee lijkt vooralsnog moeilijk te realiseren.

2.4.3. **Val** (grote zaal als locatie; samenwerking met Theun Mosk, Calefax) | circuit groot | 25 uitvoeringen

Boukje Schweigman: *“Nadat ik een aantal grote locatievoorstellingen in de open lucht heb gemaakt, wil ik nu mijn terrein verleggen naar de schouwburgzaal. Hoe kan ik de techniek die daar is inzetten om toeschouwers een fysieke sensatie te geven? Ik benader de schouwburg als locatie: in die zin is het niet per se een nieuwe stap, maar uitbreiding van mijn werkterrein.”*

De schouwburgzaal is leeg en zwart, donker. We horen een saxofoonsolo. Heel langzaam licht de zaal op. We zien een gedaante die in een diepe spelonk lijkt te staan. Een doffe klap klinkt. Er is een lichaam uit de lucht gevallen, een naakt stuk vlees op de aarde. Later klinkt er nog een val, en nog een. Lichamen liggen op de grond.

In 2019 debuteert Boukje Schweigman in de grote zaal. Centraal staat de valbeweging: wanneer wij geboren worden, worden wij ter aarde geworpen; als we sterven stijgen we weer op. In de tussentijd houdt de zwaartekracht ons hier op aarde. Val gaat over de poging om de zwaarte van ons bestaan lichter te maken. Niet door deze te ontkennen, maar door er op een andere manier naar te kijken. De vraag is: hoe dragen wij onze zwaarte? We kunnen gebukt gaan onder de last op onze schouders, maar we kunnen ook anders dragen.

Voor *Val* werkt Schweigman met het rietkwintet Calefax. De bewegers zijn de aarde, horizontaal, aan de grond gekleefd. De blazers zijn de lucht, zij staan verticaal of stijgen zelfs op. De bewegers voeren een strijd met de zwaartekracht. De blazers beheersen wellicht de pneuma...

Werkwijze

De muziek van Calefax heeft vaak een hemelse, lichte kwaliteit, maar kan ook de diepte in duiken. We zoeken een componist die deze uitersten kan versterken in een compositie die repertoire combineert met nieuw ontwikkeld materiaal. Scenograaf Theun Mosk heeft bij andere gezelschappen veel ervaring opgedaan in schouwburgzalen. Samen benaderen we de schouwburg als locatie. Een aantal ideeën: we gebruiken de kap en trekkenwand om eindeloos dingen naar beneden te laten vallen en op te laten stijgen. We gebruiken materialen die zwaarte of juist lichtheid voelbaar maken (zoals vallende zakken aarde of enorme zeepbellen gevuld met rook). Met licht- en schaduwspel creëren we het gevoel dat de hele ruimte kantelt. Tussen het publiek plaatsen we poppen, die gaandeweg de voorstelling opstijgen. Stadsschouwburg Utrecht is partner en stelt de zaal beschikbaar voor onderzoek en montage tijdens de zomermaanden.

Planning en speelplekken

De schouwburgen van Utrecht, Rotterdam, Den Haag en Amsterdam hebben al aangegeven dat zij *Val* graag programmeren en uitzien naar de voorstelling. Hun toezeggingen fungeren als hoekstenen voor de tournee en leveren garantie op speelbeurten. Vanuit deze plekken bouwen we de tournee uit met de schouwburgen in Groningen, Drachten, Heerlen, Breda, Arnhem en in België en Duitsland. Het totaal aantal speelbeurten in het grote circuit is nu geschat op 20 in Nederland en 5 in de buurlanden (in 2020).

Val wordt het 'visitekaartje' voor Schweigman& om meer internationale exposure te genereren bij de grotere kunstenfestivals in Frankrijk, Duitsland, Italië, het Verenigd Koninkrijk, maar mogelijk ook verder in het buitenland zoals Azië en Australië.

2.4.4. **Nieuwe productie 2020** (locatie) | circuit klein/middelgroot | 25 uitvoeringen

In de Broeikas worden ontdekkingen gedaan die we nu nog niet kennen, maar die vragen om uitwerking naar een voorstelling. Om ruimte te geven aan het onverwachte dat inherent is aan onderzoek, is het project dat in 2020 in première gaat, bewust open gelaten. Het wordt hoogstwaarschijnlijk een locatieproject. Alleen door de artistieke invulling van deze productie niet in te vullen, doen wij recht aan het onderzoekende proces dat we hebben ingezet. De gerichtheid van het onderzoek, de kwaliteit van de makers en de discipline waarmee wordt gewerkt vormen de garanties voor een bijzondere Schweigman&-productie.

Planning en speelplekken

Op dit moment is nog niet bekend welke vorm deze nieuwe productie zal nemen, behalve dat het hoogstwaarschijnlijk een buitenvoorstelling op locatie wordt. We werken samen met Oerol Festival tijdens de Broeikas om o.a. onderzoek hiernaar te doen, wellicht dat dit uitloopt in een coproductie met het Norfolk en Norwich Festival in 2020. We schatten het aantal speelbeurten nu veilig op gemiddeld 25 in het kleine/middelgrote circuit.

Blaas (2013), foto Geert Snoeijer NRC

2.5. Onderzoek, onderwijs en talentontwikkeling (zie ook 6.)

De afgelopen jaren vond bij Schweigman& het artistieke onderzoek altijd plaats met collega's, kunstenaars en experts uit andere (kunst)disciplines. Daaruit is onze werkwijze ontstaan waarin spel en beweging samenkomen met vormgeving/ruimte en muziek/geluid. De laatste jaren is er toenemend vraag van studenten, collega-theatermakers, kunstenaars en geïnteresseerd publiek naar onze werkwijze: de theoretische onderbouwing; de procesmatige aanpak; de manier waarop ruimte, beweging en geluid samenkomen (dramaturgie); de speelstijl; de productiewijze. Daarop willen wij graag inspelen: het is tijd om de denk- en werkwijze van Schweigman& te delen.

2.5.1. De Broeikas

Het onderzoek naar de fenomenologische benadering van de podiumkunsten willen wij vanaf 2017 onder de noemer 'de Broeikas' een vaste plek geven in de activiteiten – op termijn ook in de vorm van een fysieke plek, een atelier in Utrecht. In de Broeikas nodigt Schweigman& collega-theatermakers en andere geïnteresseerden uit om aan de hand van onderzoeksvragen fenomenen nader te beschouwen, soms uitmondend in korte presentaties. De Broeikas biedt ook ruimte voor reflectie op de werkwijze, het proces zelf. We zoeken de juiste woorden voor de waarden en mechanismen waarmee we werken, zodat de fenomenologische werkwijze makkelijker deelbaar wordt. We nodigen filosofen en theaterwetenschappers uit om hierin samen te werken. Vaste waarden binnen de Broeikas zijn beeldend kunstenaar Cocky Eek, componist Eric Thielemans, filosofe Renske Maria van Dam en vormgever Theun Mosk. Te verwachten gasten zijn het Rosa Ensemble, Slagwerk Den Haag, filmmaker Maartje Nevejan, theaterwetenschapper Liesbeth Groot Nibbelink, danser/choreograaf Kenzo Kusuda en performers Toon Kuijpers en Ibelisse Guardia Ferragutti.

Behalve de fenomenen die reeds beschreven staan bij de voorstellingen (zoals Ganzfeld-effect, klimatologie en zwaartekracht) onderzoeken we de volgende specifieke fenomenen:

1. Natuurkundige verschijnselen: vibraties, trillingen en frequenties, golven. Zowel in beweging, ruimte als geluid;
2. Objecten: de poëzie van materialen als zout, bloemen of glas;
3. Hersenwerking en bewustzijn: in wat voor ruimte zit iemand die in een absence zit?

Daarbij is er een doorlopend onderzoek naar;

- ruimte: onderzoek naar 'sacred spaces' (labyrinten, koepels en dergelijke) en geometrie;
- lichamelijke aanwezigheid - lichaam en ruimte - en de daaruit voortkomende speelstijl;
- community: hoe vorm je een gemeenschap – in de voorstelling, rondom de voorstelling en in de wereld?

De Broeikas kent behalve een doorlopend onderzoek in Utrecht ook jaarlijks een intensieve tiendaagse tijdens Oerol. Daar wordt gewerkt vanuit een fenomeen of locatie en wordt elke dag de deur geopend voor (betalend) publiek dat betrokken wil zijn bij het onderzoek en de eerste fase van nieuwe voorstellingen.

2.5.2. Summer School en workshops

Medewerkers van Schweigman& geven regelmatig workshops en gastlessen, onder meer op kunstvakopleidingen. Om onze werkwijze breder te delen biedt Schweigman& in 2018 en 2020 naast deze workshops een Summer School aan. In een intensieve cursusperiode worden deelnemers ondergedompeld in de fenomenologische benadering van de podiumkunsten. Op het curriculum staan spel- en bewegingslessen; workshops vormgeving en muziek; technische en productionele aspecten van het werken op locatie of in het buitenland. De artistieke kern rondom Schweigman& geeft theorielezingen en nodigt inspirerende sprekers of kunstenaars uit.

Behalve workshops voor professionals bieden we ook workshops aan amateurs. Tijdens *Erf* merkten we dat fans van Schweigman& als betrokken vrijwilliger een waardevolle bijdrage leveren aan ons gezelschap en dat de cross-over tussen professionals en vrijwilligers het gevoel van gemeenschap in hoge mate versterkt. In het avondprogramma, tijdens het diner, de lezingen en presentaties komt iedereen samen.

Doelstellingen

- Geïnteresseerden laten kennismaken met of verdieping vinden in onze werkwijze;
- Scouten van nieuwe, geestverwante talenten die in toekomstige projecten inzetbaar zijn (professionals en vrijwilligers);
- Het overbrengen van onze werkwijze dwingt onszelf hierop te reflecteren, deze concreet te maken;
- Het programma biedt ruimte voor ontmoetingen, uitwisseling en inspiratie (gemeenschapsvorming);
- Een nieuwe manier van kapitaliseren van de opgebouwde kennis.

2.6. Speelplan

2.6.1. Afnamestrategie

In 2017-2020 zet Schweigman& in op minder prestaties dan werd voorgenomen voor 2013-2016. We willen meer ruimte creëren voor creativiteit en doorlopende ontwikkeling van uitzonderlijk artistiek vakmanschap, dat anders door productiedrang onder druk komt te staan. Toch willen we veel en diverse activiteiten en zichtbaarheid realiseren, zowel in onze thuisstad Utrecht (zie paragraaf 5) als landelijk en internationaal.

De planning per productie is nauwkeurig bepaald op basis van complexiteit en omvang, locatie- of zaalproductie, publiekscapaciteit, reisgeschiktheid en de afnamemogelijkheden per circuit. Hierdoor is jaarlijks een schommeling te zien in aantal speelbeurten en gerelateerde inkomsten. Met deze strategie willen we de markt voor ons werk niet overvoeren. Wij maken één nieuwe productie per jaar, maar niet jaarlijks op dezelfde plekken. We weten dat ons publiek graag bereid is te reizen voor onze voorstellingen vanwege de exclusiviteit van de ervaring en de locatie. Met uitzondering van *Val* (2019) spelen al onze nieuwe producties voorlopig in het kleine/middelgrote circuit.

Reprises zorgen voor een langere speeltijd van voorstellingen waarvoor meer vraag dan ruimte is binnen het oorspronkelijk tourschema, met name ook in het buitenland. Voorstellingen (inclusief de nieuwe) worden - waar mogelijk - reisbestendig gemaakt, wat betekent dat zelfstandige crews de productie kunnen uitvoeren. Na de première worden deze aangeboden voor internationale speelbeurten (al dan niet in aangepaste versie) en een of twee jaar later speelt de voorstelling weer in Nederland. Met uitzondering van *Curve* en *Erf* spelen alle andere reprises in het kleine/middelgrote circuit.

Erf (2015), foto's Jochem Jurgens

3. Plaats in het veld

3.1. Pluriformiteit

Sinds haar afstuderen in 2003 bouwt Boukje Schweigman aan een uniek oeuvre binnen het Nederlandse theaterlandschap. Met haar werk zet ze de rijke, langzaam verdwijnende Nederlandse traditie voort van abstracte mimegroepen en -makers als BEWTH, Grif en Rob List. Vanuit dezelfde abstractie werkend, zoekt zij een vorm die de bezoeker directer aanspreekt. Daarbij slaat ze bruggen naar de dans, performance en muziektheater.

Met de keuze voor de abstracte mime onderscheidt Boukje Schweigman zich van verwante makers als Dries Verhoeven en Lotte van den Berg, die in hun werk steeds meer een direct maatschappelijk-discours opzoeken over de publieke ruimte. Ook onderscheidt ze zich van makers als Jakob Ahlbom of Golden Palace, die in hun mimevoorstellingen meer gebruik maken van plot en anekdote binnen een strakke fysieke speelstijl.

Boukje Schweigman lijkt in haar werk geen expliciete politieke of maatschappelijke uitspraken te doen, maar niets is minder waar. Haar radicale aanspraak op onze menselijkheid in ál zijn facetten, dus niet alleen de ratio, is zeer politiek. Bovendien plaatst zij vraagtekens bij onze 'rationele' wereldhouding: wie neemt in een gejaagde wereld nog tijd om een gedachte daadwerkelijk te doorvoelen, om zo tot een gefundeerde beslissing te komen?

3.2. Draagvlak

In 2013-2016 heeft Schweigman relaties opgebouwd met coproductanten, theaters en festivals, fondsen en andere stakeholders en is stevig geïnvesteerd in publieksopbouw en zichtbaarheid. Onze werkwijze leent zich voor partnerschappen. In de tweede helft van het lopende kunstplan zijn veel gesprekken gevoerd die geleid hebben tot duurzame samenwerking op gelijkwaardige basis. Dat beleid zetten we volop door.

3.2.1. Vrijwilligers en participanten

Het draagvlak onder vrijwilligers en publiek komt vanuit de inhoud van de voorstellingen: menselijkheid, gezien en gehoord worden, omgaan met het lichaam in het hier en nu, bewustwording van de omgeving. Schweigman& mag rekenen op een vaste schare vrijwilligers en participanten. In 2017-20 willen we deze groep uitbouwen en actief betrekken bij meerdere aspecten van de organisatie, o.a. als gastheer/-vrouw bij voorstellingen en als proefpubliek.

3.2.2. Partners en andere samenwerkingsverbanden

Schweigman& investeert in duurzame samenwerking met verschillende partijen.

- Wij houden kantoor in Het Huis Utrecht, met wie we samenwerken in talentontwikkeling en de programmering van diverse activiteiten.
- Verkoop- en afnamepartners in het veld (theaters, festivals)
- Projectpartners: met Theun Mosk, Cocky Eek, Slagwerk Den Haag en Eric Thielemans werkten we al eerder samen, Calefax en Rosa Ensemble zijn nieuwe partners.
- We werken interdisciplinair samen met filmmaker Maartje Nevejan en Cerrutti Film in het 'social impact'-project *If You're Not There Where Are You?*. Hierin bundelen kunstenaars en neurologen hun kennis voor het visualiseren van de belevenissen van kinderen met absence-epilepsie.
- Staatsbosbeheer en Utrechts Landschap zijn partners bij de zoektocht naar geschikte locaties buiten de stad.

- Stadsschouwburg Utrecht is partner bij *Val* (2019) en verzorgt de kaartverkoop voor locatievoorstellingen in Utrecht.
- Met de Universiteit Utrecht (theaterwetenschap), de Theaterschool Amsterdam (mime), Toneelacademie Maastricht (performance art), Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag (ArtScience), verkennen we meerjarige verbintenissen voor educatieve trajecten, workshops en kennisuitwisseling op stafniveau.

Curve (2015), foto Wout Nooitgedagt

4. Ondernemerschap

4.1. Bedrijfsvoering en financiering

4.1.1. Bedrijfsvoering

Schweigman& ontving in 2009-2012 €376.790 per jaar aan structurele subsidie van het Fonds en in 2013-2016 €350.250 per jaar. Voor 2017-2020 vragen we bij het Fonds €343.200 per jaar aan (exclusief toeslag voor talentontwikkeling).

Sinds 2013 ontvingen wij €80.000 per jaar aan structurele subsidie van de Gemeente Utrecht, met een eenmalige extra subsidie in 2014 van €100.000. Voor 2017-2020 vragen we €110.000 per jaar aan, een kleine verhoging t.o.v. de huidige kunstenplanperiode van €20.000 in totaal. Daar tegenover staan meer prestaties in onze thuisstad en een verdieping in de verbinding met en bereik van ons Utrechtse publiek.

Sinds eind 2014 zijn de financiële positie en stabiliteit van de organisatie verbeterd, leidend tot betere liquiditeit en solvabiliteit. De eigen inkomstenquote voor 2015 was ruim boven de norm, vanwege grote bijdragen vanuit private fondsen. In 2017-2020 ligt de nadruk nog meer op stabilisering en gezonde bedrijfsvoering op de langere termijn, om de artistieke groei en ontwikkeling volledig te ondersteunen. De genomen maatregelen voor de herstart van Schweigman& in 2014 worden doorgezet en doorontwikkeld:

- We werken met een kleinere vaste kern. Door steviger in te zetten op inkomsten willen we groeien naar een gemiddelde van 4,0 fte voor het kernteam (nu 3,6 fte). Dit is nog steeds een smalle basis voor de hoeveelheid activiteiten en ambitie van de organisatie. De flexibiliteit van een klein, maar stevig team, gekoppeld aan een dynamische productionele werkwijze waarin het team tijdens producties uitdijt, heeft echter de voorkeur boven een grotere formatie waar algemene planning en financiële taken en verantwoordelijkheden zijn gespreid over meerdere mensen.
- Schweigman&- producties zijn inherent kostbaar door een arbeidsintensief ontwikkelproces, produceren op locatie en vaak beperkte publiekscapaciteit. *Erf* en *Curve* brachten hierin verandering door concentratie op het grote circuit en meer publieksinkomsten. In 2017-20 zetten we in op een weloverwogen mix van grote en kleine/midden voorstellingen, in de zaal en op locatie. Zo spreiden we productionele risico's.
- Budgetbewaking helpt de organisatie oplossingen vinden voor productionele obstakels en financiële tegenvallers. We zorgen ervoor dat:
  - overlappende portefeuilles geen dubbele werklast verzorgen;
  - teams efficiënter werken, met strakkere planning en overlegstructuur;
  - we resultaatgericht werken onder toezicht van projectmanagement;
  - doelstellingen en bereik binnen teams regelmatig worden getoetst;
  - er meer aandacht en zorg komt voor externe zaken en relatiebeheer (stakeholders, partners en coproducenten, financiers en fondsen, doelgroepen).

In ons personeelsbeleid hanteren we de CAO Theater, ook als leidraad voor opdrachtnemers. In het kader van goed werkgeverschap nemen wij onze verantwoordelijkheid ten aanzien van ons personeel en de freelancers die opdrachten voor ons vervullen.

Versteviging van de organisatie

In 2017-2020 willen we de organisatie stabiliseren om het simultaan spelen van voorstellingen en andere activiteiten mogelijk te maken. Hiernaast zijn er de volgende doelstellingen:

- Uitbreiding kernteam met technisch producent (op kantoor) en medewerking PR en Publiekswerking (een functie waarin marketing- en dramaturgische kennis samenkomen zodat de inhoud het vertrekpunt is voor verbinding en verdieping);
- Vergroten poule productiemedewerkers en technici (meerdere activiteiten tegelijk in de planning en doorloop vraagt om meer flexibiliteit);
- Ad-hoc stagebeleid omzetten naar structureel beleid met HKU (kunst en management), AHK Theaterschool (productie podiumkunsten, theater techniek) en UU (theaterwetenschappen).

4.1.2. Bestuur en governance

De keuze voor het huidige besturingsmodel, van een bestuur met een zakelijke en artistieke directie, is weloverwogen en het beste passend bij de organisatie. Rollen, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden zijn verankerd in statuten en vinden hun basis in de governance code cultuur. Het bestuur vergadert minimaal vier maal per jaar. De directie legt verantwoording af met kwartaal- en jaarrapportages. De leden van het bestuur volgen een rooster van aftreden en verrichten hun bestuurswerkzaamheden onbezoldigd. Het bestuur ziet geen verstrengelingen van de belangen van de bestuurders en de organisatie.

Wij zijn bekend met de Code culturele diversiteit en juichen deze toe. We streven naar diversiteit bij personeel, projectmedewerkers en bestuur, en verkennen de mogelijkheden om ons publiek zo divers en breed mogelijk aan te spreken.

4.1.3. Financieringsmix

Structureel bestaat de financieringsmix gemiddeld voor 60% uit structurele subsidies (Gemeente Utrecht 14% en FPK 46%) en voor 40% uit eigen inkomsten (16% publieksinkomsten, 11% vergoedingen van coproductanten en overig, 13% private middelen en indirecte inkomsten).

4.1.4. Eigen inkomsten: fondsenwerving, coproducties en sponsoring

Goede spreiding van voorstellingen over de complete kunstenplanperiode zorgt ervoor dat creatieve fases niet overlappen en dat kostbare projecten elkaar niet beconcurreren bij externe fondsenwerving. Wij werken vanuit het principe (en ervaring) dat we niet standaard jaarlijks aanvragen bij private fondsen. Op basis van de doelstellingen van elk project maken we strategische keuzes: hoe past het project bij het beleid van het fonds? In de meerjarenbegroting hebben we al keuzes gemaakt over omvang en haalbaarheid van aan te vragen bedragen per jaar/project.

Vanaf eind 2014 vergaarde Schweigman& grotere bijdragen uit private fondsen dankzij de uitzonderlijk kwaliteit van onze producties en de grote inzet op het gebied van publieksbereik en verdieping. Met elk fonds is vooraf persoonlijk contact geweest. Tijdens de projecten hielden we regelmatig overleg over de voortgang en na afloop werd zorgvuldig geëvalueerd. De fondsen spraken hun waardering uit over deze aanpak. De projecten voor 2017-2020 brengen wij binnenkort weer bij deze fondsen onder de aandacht.

Coproductanten kennen verschillende afspraken; bij internationale netwerken zoals In Situ gaat het om matching funds met de EU. Gezelschappen zoals Slagwerk Den Haag, Calefax en Rosa Ensemble kapitaliseren de eigen spelers en medewerkers. Schouwburgen kunnen garanties geven voor speelbeurten in de grote zaal, die we vervolgens kunnen inzetten om programmeurs over de drempel te halen bij het programmeren van de rest van de tournee, ook in het buitenland. Festivals kunnen soms klein bijdragen aan het maakproces met productiegeld en/of door locatiekosten of montageruimte te vergoeden. Andere partners dragen bij door publiciteit en promotie onder de eigen achterban te verspreiden (Staatsbosbeheer, Utrechts Landschap) en voordeliger terbeschikkingstelling van locaties.

.....

Bijdragen uit (bedrijfs)sponsoring vragen veel extra inspanningen. We hebben hierin een begin gemaakt, onder meer door workshops te geven voor het bedrijfsleven, maar deze inspanningen moeten niet ten koste gaan van onze kernactiviteiten. We verkennen de mogelijkheden om hierop nieuw beleid te ontwikkelen dat daadwerkelijk winst en waarde oplevert.

4.1.5. Nevenactiviteiten als inkomstenbron

Nevenactiviteiten worden structureel ingezet binnen het verdienmodel. Wat nu ad hoc gebeurt krijgt vaste vorm: workshops en lessen worden structureel aangeboden aan onderwijsinstellingen; materiaal wordt structureel te huur aangeboden (Schweigman& beschikt over eigen theatertechniek); voor de Summer School wordt entree gevraagd. Waar mogelijk verkopen we ook voorstellingen buiten de culturele sector in combinatie met workshops aangeboden door derden (De Beukelaargroep, Het Rijk der Verbeelding, De Baak/Theater Maitland).

4.1.6. Strategie bij tegenvallende inkomsten en afwijkende exploitatie

Binnen de productieplanning bestaat de mogelijkheid om in het geval van tegenvallende inkomsten of prestaties bij te sturen. Moeilijker of complexer producties kunnen worden uitgesteld om plaats te maken voor kosten-neutraler reprises of hernemingen. Dat biedt meer tijd voor het opbouwen van aanvullende financiering. Schweigman& maakt deel uit van het Sociale Fonds Podiumkunsten voor collectief pensioen en zorgverzekering, de laatste ook voor zzp'ers. De organisatie is goed verzekerd voor personeelsverzuim.

4.2. Publieksbenadering

Schweigman& onderscheidt in het marketingbeleid drie types publiek:

1. Regulier publiek
2. Geïnteresseerd publiek
3. Actief betrokken publiek (waaronder proefpubliek, vrijwilligers, participanten, donateurs van geld of expertise)

Doel van het marketingbeleid is om meer regulier publiek te bereiken en het publiek te 'upgraden' van regulier naar geïnteresseerd naar actief betrokken. Niet alleen versterken wij graag de verbinding: actief betrokken publiek functioneert ook als ambassadeur en brengt nieuw publiek binnen. We willen het bezoekersaantal laten stijgen van 8.300 (2012) via 10.500 (2015) naar 12.500 (2018). Het spelen van voorstellingen met een grote capaciteit (300 en meer) biedt ruimte voor groei.

De kernwaarden van de marketingstrategie ontleen we aan de inhoud van de voorstellingen: menselijkheid en menselijk contact, omgaan met het lichaam in het hier en nu, bewustwording van de omgeving, gezien en gehoord worden. Deze waarden nemen we mee in externe communicatie, werkwijze, ontvangst en optredens. De kracht van Schweigman& ligt in een persoonlijke aanpak; samen met het sleutelwoord 'verbinden' zijn dit ook de leidende gedachten in het marketingbeleid. Daarbij werken we langs twee lijnen:

- Artistieke verbindingen via samenwerkingen, coproducties met muzikensembles, partners en creatieve ontmoetingsmomenten als Broeikas, Summer School, workshops;
- Zakelijke verbindingen: met o.a. Stadsschouwburg Utrecht, Staatsbosbeheer, Het Huis Utrecht, Oerol Festival, Theaterfestival Boulevard, het vlakkevloer circuit en internationale coproductiepartners vergroot Schweigman& de komende jaren het draagvlak en bestaansrecht.

Schweigman& profileert zich als een krachtige en ambitieuze organisatie. Partnerschappen die bijdragen aan de uitstraling van het gezelschap maken we zoveel mogelijk zichtbaar.

4.2.1. Gemeenschap

Het verbinden van mensen op basis van hun eigen kwaliteiten en eigenwaarde blijkt een grote kracht van Schweigman&. Rond het werk is een hechte gemeenschap ontstaan van makers, vrijwilligers, participanten en bezoekers. Het feit dat het werk aansluit bij een behoefte tot gemeenschapsvorming willen we als doorlopende activiteit actief uitwerken, versterken en verder onderzoeken.

In eerste instantie maken wij hiervoor gebruik van digitale media. De significante toename van het aantal websitegebruikers (gemiddeld 50% per jaar) en de grote aanwas van nieuwsbriefinschrijvingen (40% per jaar) geven aan dat online communicatie voor deze groep effectief is. Online berichtgeving wordt aangevuld met activiteiten op basis van de kernwaardes menselijkheid en menselijk contact, bewustwording van de omgeving, gezien en gehoord worden. Een aantal voorbeelden:

- Op speellocaties heten gastvrouwen en -heren het publiek structureel persoonlijk welkom. Zij nodigen het publiek uit zich in te schrijven voor de nieuwsbrief en de mailinglist voor actief betrokken publiek.
- Voor geïnteresseerd publiek wordt het volgen van het gezelschap via social media en nieuwsbrieven aantrekkelijker gemaakt. Zo worden zij deelgenoot van het maakproces.
- Broeikas-presentaties betreft geïnteresseerd publiek al vroeg bij het creatieve proces.
- Om de binding met actief betrokken publiek te versterken organiseert Schweigman& jaarlijks een feest als afsluiter van het seizoen en vooruitblik. Hier zijn ook partners van het gezelschap, medewerkers, spelers en het artistieke team aanwezig.

4.2.2. Publieksonderzoek

Schweigman& bereikte de afgelopen jaren een groot en gevarieerd publiek. De bezettingsgraad was jaarlijks gemiddeld ruim 70%. Schweigman& weet het publiek aan zich te binden, getuige de grote groep vaste bezoekers die de voorstellingen volgt. Een substantieel groeiende groep mensen wil actief betrokken zijn bij het gezelschap. Vrijwilligers en participanten werkten mee aan alle voorstellingen. In 2015 zijn meer dan 100 vrijwilligers actief betrokken geweest; we gaan deze positieve trend borgen en verder onderzoeken.

Bezoekersanalyses (op basis van gegevens van de speellocaties, eigen website en social media) laten zien dat het publiek voornamelijk bestaat uit mensen tussen de 35 en 55 jaar, met name afkomstig uit het noorden en midden van Nederland, hoogopgeleiden, geïnteresseerden in kunst en cultuur, kunstvakstudenten. Dezelfde analyse indiceert dat Schweigman& een eigen publiek opbouwt en met zich meeneemt. De komende jaren willen we een divers publiek aantrekken, deels door activiteiten op nieuwe speelplekken te presenteren. We spreken nu al met muziek- en interdisciplinaire festivals over deelname aan uit hun theatrale/performance-programmering. Door te coproduceren met muziekensembles bereiken we ook hun publiek.

4.2.3. Middelen

Schweigman& maakt net als andere gezelschappen gebruik van reguliere campagnes (online en gedrukte media), free publicity e.d.. Voor het bereiken van nieuw publiek zoeken wij nadrukkelijk samenwerking met onze speelplekken (festivals en theaters), omdat daar nog steeds voldoende ruimte zit voor groei. We ontwikkelen gezamenlijke publiciteitscampagnes en randprogrammering zoals inleidingen, interviews en nagesprekken. Schweigman& hanteert een gediversifieerde prijsstrategie (inclusief kortingstarieven voor specifieke doelgrepen) zodat voorstellingen voor een breed publiek toegankelijk blijven.

4.2.4. Speellocaties

Schweigman& heeft uitstekende relaties met het vlakkevloercircuit en zal dit netwerk blijven bedienen met een nieuwe productie in 2017 en reprises en hernemingen in 2018-2020, inclusief uitbreiding naar regionale speelplekken.

In 2019 maken we met *Val* de doorgroei naar de grote zaal. Deze stap is mede mogelijk gemaakt door onze partner Stadsschouwburg Utrecht en de schouwburgen van Amsterdam, Den Haag en Rotterdam.

Toonaangevende internationale kunstfestivals en -manifestaties hebben groeiende interesse voor Schweigman&. We bouwen verder aan bestaande relaties voor nieuwe coproducties (bijvoorbeeld Norfolk & Norwich Festival in Engeland in samenwerking met Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018). Daarnaast ontwikkelen we nieuwe relaties in Europa en verder weg, via het krachtige internationale netwerk van zakelijk leider Rachel Feuchtwang.

tekening Bas Köhler

De betrokkenheid van het publiek bij het werk kent vele verdiepingsniveaus. De structuur van Broeikas-vooronderzoeken en -voorstellingen biedt het publiek de mogelijkheid om in verschillende stadia in te stappen in het werk van Schweigman&. De reguliere bezoeker kan naar de voorstellingen komen die op reguliere presentatieplekken (theaters en festivals) worden getoond. De meer betrokken bezoeker kan binnen de Broeikas en vooronderzoeken ook betrokken worden bij het creatieve proces: als proefpubliek dat kan reageren of nog actiever binnen workshops. Zo ontstaat een continue uitwisseling tussen publiek en werk.

5. Spreiding

Schweigman& speelt in heel Nederland en het buitenland. Het gezelschap is gevestigd in Utrecht: een centraal gelegen, moderne stad met een rijke geschiedenis; met veel ruimte voor cultuur en natuur en met grote natuurgebieden in de directe omgeving; met een uitgebreide (theater)infrastructuur; een universiteit (UU) en een kunstvakopleiding (HKU); en een publiek dat houdt van theater en experiment. De organisatie houdt kantoor in Het Huis Utrecht, maar de samenwerking gaat verder dan huisvesting: we programmeren samen voorstellingen, workshops en inspiratieavonden voorafgaand aan nieuwe producties. Ook de Summer School wordt met Het Huis geproduceerd. Daarnaast hebben wij een samenwerkingsintentie rond talentontwikkeling (zie paragraaf 6).

Theaters

Wij zijn vaste bespeler van de grotere vlakke vloertheaters: Groningen (Grand Theatre), Zwolle (Odeon), Nijmegen (Lux), Dordrecht (Energiehuis), Tilburg (de NWE Vorst), Den Bosch (Verkadefabriek), Haarlem (Toneelschuur), Den Haag (Korzo, Theater aan het Spui), Amsterdam (Frascati), Utrecht (Podium Hoge Woerd, de Blauwe Zaal van de Stadsschouwburg). Met de groei naar de grote zaal zullen wij ook zichtbaar worden in de schouwburgen van Rotterdam, Heerlen, Breda, Drachten, Leeuwarden, Groningen, Amsterdam, Den Haag en Utrecht. Gesprekken met deze partners zijn al begonnen.

Festivals

Met Oerol Festival en Theaterfestival Boulevard zetten wij onze lange geschiedenis van samenwerking voort. We ontwikkelen nieuwe relaties met onder meer Noorderzon Festival (voor het eerst gespeeld in 2015). Met het Holland Festival zijn we in gesprek.

Internationaal

Internationaal bouwen we op bestaande samenwerking en ontwikkelen we nieuwe relaties met o.a. huizen en festivals in Vlaanderen (De Vooruit, Dommelhof/Takt), Engeland (Norfolk en Norwich, LIFT, Mime Festival, Brighton Festival), Duitsland (Festival Theaterformen), Denemarken (Københavns Internationale Teater), Zwitserland (Zürcher Theater Festival), Noord-Amerika (Festival TransAmériques, Fusebox, Push) en het Midden-Oosten (Teheran, Cairo).

---

6. Talentontwikkeling

Schweigman& wil nieuwe makers of midcareer-talenten (bijvoorbeeld een performer die zich als fysieke maker ontpopt), de mogelijkheid bieden zich te ontwikkelen binnen de fenomenologische benadering. Als maker overleef je niet met talent alleen. Artistieke ontwikkeling gaat gelijk op met leren organiseren en gedisciplineerd werken. Daarom kiezen we voor een integrale aanpak met een artistieke én een organisatorische component. Naast de maker willen we ook een creative producer begeleiden, zodat zij als team sterk kunnen staan in de toekomst. Met dit programma werkt Schweigman& aan de toekomst van het fysieke theater in Nederland, zowel inhoudelijk als op het gebied van presentatie. Voor een ontwikkelingstraject voor derden zijn partnerschappen en aanvullende middelen (talentontwikkelingstoeslag) nodig. Dit talentontwikkelingstraject staat los van het algemene onderzoeks- en ontwikkelingstraject van Schweigman&, zoals beschreven in het ondernemingplan.

6.1. Samenwerkingsplatform

Voor het talentontwikkelingstraject werkt Schweigman& samen met collega-gezelschappen Jakop Ahlbom en Golden Palace (Ingrid Kuijpers). Hoewel onze werkwijzen en voorstellingen sterk verschillen, delen we de passie voor fysiek theater. Wij voelen ons ook gezamenlijk verantwoordelijk voor het voortbestaan van het fysieke theater. Het samenwerkingsplatform dat we hiermee starten heeft tot doel de positie van de mime in Nederland te versterken.

Mimetalent dat in de eigen talentontwikkelingsprogramma's van Schweigman&, Golden Palace en Studio Jakop Ahlbom wordt ondersteund en begeleid, brengen we samen. Jakop, Boukje en Ingrid vertegenwoordigen drie verschillende perspectieven op de mime, waarin Boukje zich richt op het fenomenologische onderzoek, Ingrid vooral is geïnteresseerd in inhoudelijk engagement en de synthese van bewegen en acteren, en Jakop de nadruk legt op de attitude in het werk: discipline, vasthoudendheid, doorzettingsvermogen en een grote precisie.

Door de krachten te bundelen kan opkomend talent zich aansluiten bij die groep die inhoudelijk het beste bij zijn/haar eigen werk past, maar houdt hij/zij hiernaast toegang tot de middelen en expertise van alle drie de groepen. Dat vertaalt zich bijvoorbeeld naar presentatiemogelijkheden: de Meervaart en Kauwgomballenfabriek in Amsterdam zijn vaste plekken voor Jakop Ahlbom en Golden Palace en Het Huis Utrecht voor Schweigman&. De gezamenlijke aanpak maakt het mogelijk dat we in Utrecht en Amsterdam presentatieavonden organiseren, waarin we verschillende études op een avond tonen. Het publiek wordt zo getraakteerd op een avond met uiteenlopende talenten die vanuit diverse invalshoeken van de mime hun onderzoek doen.

Wilma Kuite (zakelijk leider Jakop Ahlbom en eigenaar bureau Alles voor de Kunsten) kan de études bij gebleken succes in een kleine tournee verkopen met daaromheen een randprogramma waarin context wordt geboden voor de presentatie van het mimetalent. Schweigman& kan de talenten die richting locatietheater gaan begeleiden.

Overige partners

Het Huis Utrecht wordt voor Schweigman& een directe partner in dit traject. Hiernaast houden we contact met onder meer Frascati Producties, Theaterfestival Boulevard (in samenwerking met PLAN Brabant) en Over het IJ Festival. Wanneer deze productieplekken inschatten dat een maker met wie zij in contact zijn een duidelijke aansluiting heeft met het werk van Schweigman&, kunnen wij hem of haar in overleg een traject aanbieden. Ook scout Schweigman& zelf, bijvoorbeeld tijdens de workshops op opleidingen en in de Summer School.

6.2. Traject

Schweigman& biedt talenten het volgende traject:

1. Onderzoek
  - Participeren in onderzoeken in de Broeikas (doorlopend);
  - Workshops binnen de Summer School (kosteloos binnen het talentontwikkelingsprogramma);
  - Mogelijkheid een eigen performance of installatie te maken (étude); Schweigman& biedt met partners artistieke en productionele begeleiding en een productiebudget.
2. Presentatie
  - De études worden getoond in een gezamenlijke programmering van nieuwe makers in Het Huis Utrecht, de Meervaart en de Kauwgomballenfabriek Amsterdam;
  - Bij gebleken succes kan dit programma op tournee langs het vlakkevloercircuit onder begeleiding van (en verkocht door) Alles voor de Kunsten;
  - Nieuwe makers kunnen experimenteren met locatieprojecten. In samenwerking met Staatsbosbeheer en/of Utrechts Landschap maken we een 'minifestival' op een bijzondere locatie (zoals Fort Rhijnauwen, gelegen in een geïsoleerd natuurgebied te Utrecht). In uitwisseling met ervaren, verwante kunstenaars worden de nieuwe talenten uitgenodigd om in een eigen ruimte binnen en rondom het fort een autonoom beeldend werk, installatie en/of performance te maken;
  - Wanneer de maker een autonome locatievoorstelling maakt, kunnen we hem/haar koppelen aan Oerol Festival en/of Theaterfestival Boulevard, en/of Over het IJ Festival.

6.3. Selectie

Makers

Wij kiezen makers die ook een fysiek zintuigelijke benadering hanteren. Het gaat er niet om dat de makers direct in de voetsporen van Boukje Schweigman treden. De zoektocht naar een autonome theatertaal moet staan. De meerwaarde van Schweigman& is de inspiratie en de koppeling naar de praktijk die we kunnen aanbieden. Boukje vervult vooral een rol als inspirator en mentor. In de zoektocht naar de eigen taal wordt, indien wenselijk, een begeleider aangetrokken die kan aanvullen. In de presentatie van de études creëren we een context waarin het publiek de autonome maker leert kennen (in die zin is het dus duidelijk geen typische Schweigman&-productie).

Producers

Rachel Feuchtwang begeleidt de producer, ondersteund door Yoni Vermeire. Rachel heeft jarenlange ervaring in het onderwijzen van creative producing. Zij koppelt theorie aan de praktijk, deelt haar ervaring en brengt de jonge producer in contact met haar netwerk. Kernwaarden inherent aan creative producing zijn o.a.: gedeeld draagvlak tussen publiek, stakeholders en voorstelling of product; het concept van mede-eigenaarschap; een integrale koppeling van artistiek en zakelijk binnen het ondernemingsplan en alle daaruit vloeiende handelingen. Hierdoor krijgen de talenten inzicht in het uitzetten van de kunstenaars praktijk binnen het afnamenetwerk en met het opbouwen van hun eigen publiek.

6.4. Capaciteit

Jaarlijks kan Schweigman& maximaal één a twee (groepen) maker(s) plus creative producer een volledig traject aanbieden. Binnen de Summer School en de Broeikas zullen meerdere makers worden uitgenodigd. Wij voeren verkennende gesprekken met een aantal makers, onder wie Francesca Lazzeri en producent Job Rietveld.

6.5. Financiële kaders

Voor het hierboven beschreven traject vraagt Schweigman& een extra toeslag aan. Indien dit niet wordt toegekend kunnen we talenten geen budget bieden voor eigen producties en presentaties en kunnen zij niet kosteloos deelnemen aan de Broeikas en workshops.

De toeslag bekostigt met name de volgende posten:

- Mentoring en begeleiding vanuit Schweigman& (op basis van schatting van aantal contacturen per jaar); €8.000.
- Participatie talenten in Schweigman&-activiteiten of bij externe partijen (4 à 5 activiteiten/trainingen per jaar per persoon); €1.000.
- Productiebudget (jaarlijks/project wisselend maar berekend op gemiddeld bedrag voor het hele subsidieperiode); €23.000.
- Jaarlijks een presentatieavond (verhuur, PR, kassa, aankleding – gedeeld met partners drie per jaar); €1.300.
- Honoraria voor jaarlijks twee talenten bovenop productiebudget; €12.000.

Thabi Mooi, Boukje Schweigman, Cocky Eek, Theun Mosk tijdens repetities *Erf* in 2015, foto Janita Sassen, bron Scenes

7. Toelichting op de begroting en dekkingsplan

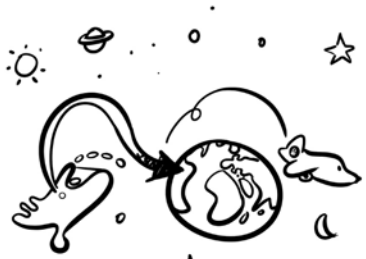
7.1. Baten in de dekkingsplan

1. Publieksinkomsten voor 2017-2020 zijn gemiddeld hoger dan in het huidige kunstenplanperiode. Dit heeft te maken met risico verdeling op eigen producties t.o.v. coproducties met partners (in 2013-2016 maakten we meer eigen producties met zeer beperkte capaciteit). Nieuwe zaal- en coproducties zorgen voor meer zekerheid op uitkoop of partage met garantie. Ons gemiddelde afspraak is 80/20 met garantie, gebaseerd op gemiddelde bezettingsgraden tussen de 65 - 70%.
Daarnaast spelen we meerdere titels tegelijkertijd; nieuwe producties en reprises. De reprises zijn begroot op gemiddelde uitkoopsommen of verwachte partage, verdeeld over het aantal titels in ons aanbod. Inkomsten uit recettes zijn kaartverkoop voor de Broeikas en vooronderzoekvoorstellingen en de presentatieavonden als onderdeel van het talentontwikkelingstraject.
2. Publieksinkomsten buitenland schommelen jaarlijks op basis van de te verwachten reprises. Echter is het gemiddelde bedrag hoger t.o.v. 2013-2016. *Erf* (groot circuit, 450+ publiek) bijvoorbeeld speelt in Norfolk en Norwich Festival in 2018. De andere titels (klein/midden circuit gemiddeld 180+/- publiek) zijn nog niet vastgelegd, maar wel verdeeld over de vier jaren.
3. Inkomsten uit bedrijven zijn opgenomen onder 6.b en niet onder sponsoring. Dit heeft te maken met de afspraken; we maken vaak gebruik van reductieafspraken met leveranciers dat zich vertaalt in kleine bedragen voor sponsoring. Ze zijn echter niet zo geormerkt, omdat ze onderdeel uitmaken van dienstverlening.
4. De nieuwe producties zijn vooral coproducties met ensembles waar de bijdragen gekapitaliseerd zijn.
5. Overige inkomsten zijn gekapitaliseerde bijdragen uit o.a. locatie- en talentontwikkelingpartners (ter beschikking stellen van plekken en begeleiding).
6. Indirecte inkomsten zijn workshops (inclusief Summer School), educatieve trajecten en lesgeven op de opleidingen, gekapitaliseerde inkomsten uit het talentontwikkelingstraject.
7. Private middelen zijn grotendeels bijdragen uit private fondsen en een klein deel uit schenkingen en bedrijven (zie punt 3.). De te halen bedragen uit private fondsen zijn gebaseerd op eerder prestaties (zie 4.1.4.) en zijn strategisch bepaald op de kostenhoogte en publieksbereik van de producties. Voor *Erf* in 2018 wordt aangevraagd bij BankGiro Loterij Fonds.
8. Zie 4.1.1. en 4.1.3. voor uitleg over publieke subsidies en bijdragen.

7.2. Lasten

1. Beheerslasten materieel zijn geschat op basis van de daadwerkelijk uitgaven binnen de huidige kunstenplanperiode. Huisvesting ed. blijft hetzelfde in 2017-2020 en is geïndexeerd op 1% voor de tweede helft van de subsidieperiode.
2. Beheerslasten personeel bestaat uit 0.8 fte zakelijk leiding en overig personeelskosten inclusief 1% indexering voor de tweede helft van de subsidieperiode.
3. Activiteitenlasten personeel geven t.o.v. 2013-2016 een klein verhoging i.v.m. het tegelijkertijd spelen van nieuwe producties en reprises op tournee.
4. Idem dito m.b.t. activiteitenlasten materieel.
5. Het jaarlijkse exploitatieresultaat wisselt vanwege de omvang en reisbaarheid van de producties. In 2017 bijvoorbeeld speelt, op te bouwen *For The Time Being* veel binnen de tournee en in de zalen, daardoor verwachten we een bovengemiddeld positieve exploitatie en kunnen we de eigen vermogen-reserves weer opbouwen. Daardoor voorkomen we liquiditeitsproblemen in de volgende jaren en streven we naar een gemiddelde van 30.000 in de eigen vermogen-reserves tegen het einde van de subsidieperiode.

Doornetwikkelen

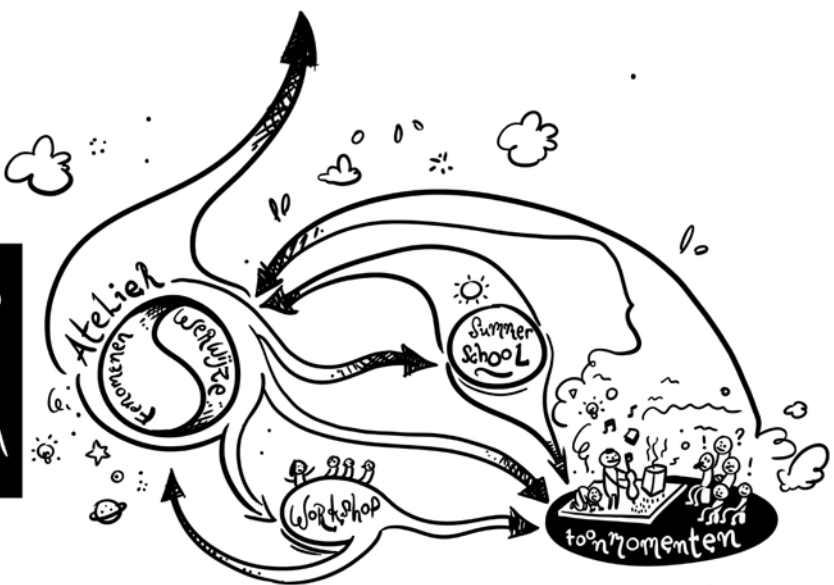
Voorstellingen

Vooronderzoek

Broeikas

Stichting Stuum / Schweigman &
Boorstraat 107
3513 SE Utrecht
tel +31 (0)30 711 60 73
mail info@schweigman.org